

Myšlienka na tento čas (Mark Twain)

PRÁVO NA SPROSTOSŤ JE ZÁKONOM CHRÁNENÁ. ŠTÁT SA TOTIŽ
ZARUČUJE KAŽDÉMU, ŽE SA MÔŽE SLOBODNE VYVÍJAŤ...

Z OBSAHU ČÍSLA

- VEĽKÁ NOC 2017
- JUBILUJÚCE JÁNOŠÍKOVE DNI
- OSOBNOSTI TERCHOVEJ
- ŠPORT + ĎALŠIE ZAUJÍMAVOSTI

Foto – Adriána ONDRUŠOVÁ

Vážení spoluobčania,

dovoľte mi, aby som sa vám prihovril v roku 2017, ktorý pred niekoľkými týždňami vstúpil do našich životov. Začiatok každého roka pre nás znamená aj začiatok nových plánov, predsavzatí a určenie si nových cieľov, ktoré by sme počas roka chceli uskutočniť v súkromnom i pracovnom živote. Je to však aj čas obzretia sa späť a zhodnotenia toho, čo sme v uplynulom roku zažili, vykonalí či nestihli urobiť. Život človeka je sám osebe pestrý a každého z nás postretli nielen zlé dni naplnené trápením, smútkom a nezdarom, ale aj dni dobré – veselé, radostné a šťastné. A na tom dobrom je potrebné ďalej stavať, rozvíjať veci započaté a nebáť sa prekážok, ktoré určite počas nastúpenej cesty prídu.

Samotná obec taktiež v priebehu minulého roka prekonávala prekážky, ale tešila sa aj z dokončených diel a úspechov. Dúfam, že i vy, občania, ste s radosťou a záujmom prežívali úspechy a všetky pozitívne udalosti, ako i vykonané práce na zveľaďovaní obce. Pretože všetko sa robí pre zlepšenie a skvalitnenie života občanov, vášho života v obci. Napriek hektickej dobe, v ktorej žijeme, vyšším požiadavkám na ľudí, techniku a infraštruktúru a stále nedostatočným finančným zdrojom, som presvedčený, že zveľaďovať a zvyšovať úroveň kvality života v obci sa nám spoločnými silami darí.

Mnohé však je ešte potrebné vybudovať, vylepšiť a skrášliť. Na to ale treba vynaložiť veľa úsilia, práce, rokovania, projektov,

ale i dobrej vôle, spolupráce, ochoty a tolerance. Využívam túto príležitosť na poďakovanie sa všetkým, ktorí akoukoľvek formou a mierou prispeli k zveľaďovaniu našej Terchovej, obohateniu jej kultúrneho i duchovného života, pretože budúcnosť obce je najmä v rukách jej občanov. Do ďalšieho obdobia vám viňšujem viac krajších dní ako tých horších, viac lásky ako nenávisť, viac hojnosti a radosti ako smútku a trápenia. A k tomu, samozrejme, pripájam želanie pevného zdravia, šťastia a úspechov v pracovnom i osobnom živote.

Jozef DÁVIDÍK
starosta obce

POĎAKOVANIE

*Prázdny a smutný je
naš dom i dvor,
drahý otec, chýbaš nám
v ňom. Zhasli oči, ktoré
nám boli tak drahé, dotĺklo
zlaté srdce, ktoré sme
mali tak radi, stuhli ruky,
ktoré pre nás tak pilne
celý život pracovali.*

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným,
priateľom, susedom a známym za prejavenu
sústrasť, kvetinové dary a účasť na poslednej
rozlúčke s našim drahým manželom,
otcom, starým a prastarým otcom

Bernardom BEREŠÍKOM,

*ktorý nás opustil 13. decembra
2016 vo veku 75 rokov.*

*Spomienky v nás budú žiť naveky!
S úctou a láskou ďakujú manželka
a deti s rodinami*

POĎAKOVANIE

*Dotĺklo srdiečko, ktoré
všetci milovali. V tmavej
noci zavreli sa navždy oči,
čo sa stále iba smiali,
už nikdy nás nepohládia
rúčky, čo tak radi pracovali.
Odišli ste, ocko, potichučky,
náhle, avšak v srdciach nás
všetkých ostanete stále.
Prázdna je stolička, v dome
už nepočuť váš smiech, už*

*nikdy nám nepoviete: Deti moje, ste môj celý
svet. Veľmi nám chýbate, otecko a manžel môj
drahý, už tvoje nohy nikdy neprekročia nášho
domu prahy.*

Úprimne ďakujeme celej rodine, priateľom,
známym a všetkým, ktorí sa prišli rozlúčiť
s našim milovaným manželom, najdrahším
otcom, starkým, bratom, krstným
otcom, švagrom, zatkom a svatkom

Jozefom KONŠTIAKOM

z Terchovej – Bieleho Potoka, ktorý nás
náhle opustil 28. januára 2017 vo veku
63 rokov. Naše poďakovanie patrí aj
terchovskej muzike a všetkým furmanom
s ich koňmi, ktorí sa prišli s ním rozlúčiť.

Smútiaca rodina

SPOMIENKA

Kto v srdci žije, nezomiera.

Dňa 4. januára 2017 sme si pripomenuli
30. výročie, čo nás predišiel do večnosti
naš drahý manžel, otec a starý otec

Marcel VOJTEK

*Kto ste ho poznali, venujte mu s nami
tichú modlitbu a spomienku.*

*S láskou a úctou spomínajú manželka,
deti s rodinami a ostatní príbuzní*

SPOMIENKA

*Odišiel si cestou, ktorou
kráča každý sám,
len brána spomienok
zostala otvorená dokorán.*

Dňa 5. januára 2017 sme si pripomenuli 7.
výročie od chvíle, čo nás predišiel do večnosti
naš drahý manžel, otec, starý otec a brat

Kamil BOBÁŇ

*Kto ste ho poznali, venujte mu s nami
tichú modlitbu a spomienku.*

*S láskou a úctou spomínajú manželka,
deti s rodinami a ostatní príbuzní*

OZNAM O ÚMRTÍ

S hlbokým zármutkom vám oznamujeme,
že vo veku 89 rokov nás navždy opustil

doc. PhDr. Štefan MARTON, CSc.

Posledná rozlúčka so zosnulým sa konala
31. januára 2017 o 12.00 h v Dome
smútku na starom cintoríne v Žiline.

PROGRAM SVÄTÝCH OMŠÍ A PODUJATÍ

v Kostole sv. Cyrila a Metoda v Terchovej počas Veľkého týždňa 2017

Rímskokatolícka cirkev, Farnosť sv. Martina, 013 06, Terchová
tel.: 041/5695 190, www.fara.sk/terchova

DÁTUM	DEŇ	LITURGICKÉ SLÁVENIE	ČAS SV. OMŠÍ A PODUJATÍ
10. 4. 2017	Pondelok	Pondelok Veľkého týždňa	6:30 h sv. omša 15:00–18:00 h spoločná sv. spoveď pred Veľkou Nocou 18:15 h sv. omša
11. 4. 2017	Utorok	Utorok Veľkého týždňa	6:30 h sv. omša 18:15 h sv. omša
12. 4. 2017	Streda	Streda Veľkého týždňa	6:30 h sv. omša 18:15 h sv. omša
13. 4. 2017	Štvrtok	ZELENÝ ŠTVRTOK Pánovej večere	18:15 h sv. omša spojená s umývaním nôh
14. 4. 2017	Piatok	VEĽKÝ PIATOK, Slávenie utrpenia a smrti Pána (Prísny pôst a zdržovanie sa mäsitého pokrmu)	14:30 h Krížová cesta v uliciach obce 15:45 h Obrady Veľkého piatku 21:00 h Ukončenie adorácie pri Božom hrobe
15. 4. 2017	Sobota	BIELA SOBOTA	7:00 h Začiatok adorácie pri Božom hrobe s rannými chválami 19:00 h Obrady Veľkonočnej vigílie
16. 4. 2017	Nedeľa	VEĽKONOČNÁ NEDEĽA PÁNOVHO ZMŔTVYCHVSTANIA	7:00 h sv. omša 8:30 h sv. omša 9:00 h sv. omša – Domov Dôchodcov 10:30 h sv. omša
17. 4. 2017	Pondelok	VEĽKONOČNÝ PONDELOK	7:00 h sv. omša 8:30 h sv. omša 9:00 h sv. omša – Domov dôchodcov 10:30 h sv. omša

POĎAKOVANIE

Pod'akovanie

Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Terchová sa týmto chce poďakovať Mgr. Zuzane Patrničikovej, ktorá nám každú nedeľu obohacuje sväté omše hrou na organe a spevom. Ďalej sa chceme poďakovať všetkým učiteľkám, deťom a ostatným, ktorí nás v roku 2016 navštívili a potešili svojim vystúpením.

Kultúrne vystúpenie pri príležitosti Dňa matiek (15. 05. 2016)

Žiaci ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová (Terchovský detský spevokol, recitátori pod vedením p. uč. Kataríny Peknušovej, spevácka trieda p. uč. Anny Dávidíkovej, klaviristi p. uč. Zuzany Patrničikovej, Alexandra Ondrušová – heligónka a Vanesa Šugárová – gitara).

Vianočný koncert (18. 12. 2016)

Žiaci ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová (Terchovský detský spevokol, speváci, recitátori, klaviristi) a LH Malá Belianka.

Sviatok Sedembolestnej Panny Márie, Oslavy sv. Martina a iné sviatočné príležitosti

Ťažká muzika z Terchovej

Riaditeľka a zamestnanci Zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb Terchová vyjadrujú poďakovanie za pomoc **Mgr. Jozefovi Chovancovi**.

Vďaka tejto pomoci sa nám podarilo vymalovať celé zariadenie, natrieť všetky dvere, zárubne a schodisko. Poďakovanie patrí aj pracovníkom obecného úradu. Všetci pomohli pri zveľaďovaní nášho zariadenia a prispeli tak k skvalitneniu života jeho obyvateľov.

OBEC TERCHOVÁ, MIESTNE KULTÚRNE STREDISKO A ZDRUŽENIE TURIZMU TERCHOVÁ VÁS POZÝVAJÚ

25. FEBRUÁR 2017 OD 10:00 H

AREÁL POD SOCHOU JURAJA JÁNOŠÍKA V TERCHOVEJ

SÚČASŤOU PRETEKOV
JE AJ FAŠIANGOVÝ
PROGRAM

XVI. ROČNÍK

PRETEKY GAZDOVSKÝCH KONÍ

Peter Repán
FK Terchová

Jozef Dikoš
Holúbek Viktor

SLOVAK CARGO TRANS s.r.o.
Oľga Konštiaková – AGRO ROZSUTEC služby

ZOLMO, s.r.o.
Chata na Grúni

Za Ladislavom Záborským

**Na Silvestra 2016 prišla z Martina smutná správa. V po-
žehnanom veku 95 rokov zomrel popredný slovenský vý-
tvárník a renomovaný tvorca sakrálného umenia Ladislav
Záborský (narodený 22. januára 1921 v Tisovci). Rozsiahle
dielo tejto nezameniteľnej osobnosti zásadným spôsobom
ovplyvnili najmä zážitky vnútorného života, bezprostred-
ne súvisiace s vlastnými náboženskými aktivitami. Každý
umelcov obraz možno vnímať ako jeho intenzívny dialóg
s Bohom, biblickými príbehmi, zmyslom ľudskej existen-
cie, krásou a pravdou. Zároveň platí konštatácia, že nešlo
striktne o náboženského maliara, ale maliara duchovného
svetla.**

Za svoje vyhranené kresťanské presved-
čenie a občianske postoje bol v roku
1953 zatknutý a súdený za údajnú vele-
zradu. Päť mesiacov ho komunistické or-
gány držali vo vyšetrovacej väzbe na „sa-
motke“ v Ružomberku. Nakoniec Ladislava
Záborského odsúdili na sedem rokov tvr-
dého žalára, stratu majetku a občianskych
práv. „Tých päť mesiacov v samotke boli
pre mňa duchovné cvičenia s exercitáto-
rom, ktorým bol Duch Svätý. On mi dik-
toval básne, ktoré mi pomáhali prežiť vo
väzení. Boli pre mňa zdrojom povzbude-
nia. Sú dôkazom dobroty, lásky a pomo-
ci Najvyššieho. Zážitkom radosti z Boha.
O byt a stravu som mal postarané. Ešte
ma aj strážili, aby ma nikto nevyrušoval...“
(L. Záborský)

Umelec sa dlhodobo musel zaobiť bez
oficiálneho uznania. Krátkodobý zlom pri-
šiel v pamätnom roku 1968, plnom veľ-
kých iluzórnych nádejí a očakávaní. Vtedy
sa dočasne otvorila pre aktívne kresťanské
spoločenstvá možnosť stavať, respektíve
opravovať kostoly a dopĺňať ich sakrálnu

prostredie náležitými výtvarnými reflexiami
či výzdobami – osobitne Krížovými cestami
a vitrážami okien. Neúnavný „hľadač svet-
la“ Ladislav Záborský sa na to systematicky
pripravoval celou dovtedajšou ateliérovou

tvorbou. V čase politického odmäku mo-
hol výtvarník vycestovať do zahraničia,
kde intenzívne študoval sakrálnu umenie.
Vystavoval v Paríži (1969), dva mesiace po-
budol v Ríme, kde pre tamajší Slovenský
ústav svätých Cyrila a Metoda vyhotovil
cyklus veľkých obrazov. Domov si z inšpi-
ratívneho európskeho prostredia priniesol
vnútorne nažité podnety, ktoré harmonic-
ky premietol do svojho diela. Inšpirovaný
Stvoriteľom maľoval akoby v inotajoch
– cez roviny, vrásnenia, vodu i horstvá, ob-
laky i búrky, prírodu, vesmírnu víziu...

Do širšieho spoločenského povedo-
mia výtvarník definitívne prenikol až po
Novembri 1989. Záborského komorná
i monumentálna tvorba prirodzene pre-
rástla aj do celkového dotvárania množ-
stva novopostavených kostolov, ktoré po-
sväcovali našu krajinu, vytvárali priestor
na obnovu duchovného života a otvorili
sa tiež modernej výtvarnej sakrálnu kultú-
re. Kresťanské umenie – aj s jeho výrazným
príčinom – prestalo byť Popoluškou, kto-
rú zahŕňajú len do vonkajšej služby Bohu,
k čomu sa vždy priznáva, ale ide dovnútra,
do samotnej podstaty jestvovania.

„Maliar ticha, svetla, pokoja a rados-
ti“ Ladislav Záborský prezentoval svo-
je jedinečné diela na viacerých miestach
Slovenska. A nechýba medzi nimi ani
Terchová! Vernisáž autorovej výstavy,
spojená s audiovizuálnym pásmom zo-
staveným z obrazov a meditácií, bola
programovou súčasťou štvrtého ročníka
Cyrilometodských dní (4. júl 1993). Umelec
vtedy početnému publiku okrem iného po-
vedal: „Chcem ľuďom vyjadriť to, čo je nevi-
diteľné, čo je len tušené – krajinu duše, ob-
raz duchovného sveta.“

Pri príležitosti spomenutej výstavy vyda-
lo Miestne kultúrne stredisko v Terchovej
útlu knižku Ladislava Záborského Básne
z väzenia, ktorú som ako zostavovateľ a re-
daktor pripravil do tlače. Nikdy nezabud-
nem na majstrove dojatie a úprimné po-
ďakovanie za úspešne zrealizovanú výstavu
i zbierku veršov.

Peter CABADAJ

Ladislav Záborský: Malá Fatra v zime (okolo roku 1960; olej na plátne – preglejke; 34 x 58 cm)

Zľava: Rudolf Patrnčík, Marián Grupač, Peter Cabadaj

PODUJATIE

DFS Chotár

Rodáci rodákom alebo Dlaňové priznanie

Tak sme nazvali podujatie, ktoré sa v piatok 27. januára 2017 uskutočnilo v Terchovskej galérii umenia. Hostiteľ večerného programu Rudolf Patrnčík pripomenul a jeho hosť Peter Cabadaj potvrdil, že v roku 1988, keď sa program Rodáci rodákom prvý raz predstavil terchovskému obecnstvu, išlo o podujatie, ktoré predznamenovalo a naštartovalo bohatý kultúrno-spoločenský život v kraji pod Rozsutcom v nasledujúcom období. Základ myšlienky predstavovalo pripomínať si a prezentovať väzby ľudí, roztrúsených po svete, so svojím terchovským rodiskom a rodinou tu žijúcou. Podujatie sa konalo buď na sviatok sv. Martina, alebo začiatkom roka, keď si pripomíname narodenie Juraja Jánošíka.

Tohtoročný večer bol venovaný nášmu rodákovi Petrovi Cabadajovi, ktorý žije v Martine. Peter ešte minulý rok, pri príležitosti svojej päťdesiatky, vydal knihu s názvom Dlaňové priznanie. V Terchovej býva dobrým zvykom uviesť a odprezentovať vydavateľské úsilie zhmotnené na rôznych nosičoch, a inak to nebolo ani teraz. Spisovateľ, pedagóg a literárny vedec

Marián Grupač vyspovedal Petra, o čom knižka je a o čom nie je. Rozhovory striedali vystúpenia účinkujúcich, ktorí zároveň svojím umením gratulovali Petrovi k spomínanému jubileu. Na pódiu sa tak vystriedali Terchovský detský spevokol, projekt CABO s Nebeskou muzikou, Trio z Chotára, Ťažká muzika, spevácky zbor Chorus a DFS

Chotár. Srdečná atmosféra piatkového večera pokračovala aj počas autogramiády a malej recepcie. Najlepšie tento fakt vyjadrovali úprimne stisnuté dlane pri rozlúčke. Áno, dlaňami sa dá veľa priznať...

Marián ZAJAC

Foto – František Mucha

Starosta Jozef Dávidík gratuluje jubilantovi Petrovi Cabadajovi

BLAHOŽELANIA

Na sviatok Panny Márie Bohorodičky, 1. januára tohto roku, sa okružného životného jubilea, 50 rokov, dožil páter **Dušan ŠIMALA, SVD**, správca terchovskej farnosti v období rokov 1999–2004. V súčasnosti pôsobí v Novom Hrozenkove (okres Vsetín).

Pátrovi Dušanovi zo srdca vinšujeme veľa zdravia, šťastia, Božieho požehnania a trpezlivosti v jeho misijnej službe.

To mu vyprosujú vďační farníci a obyvatelia Terchovej

-red-

Fotoarchív – MKS Terchová

Dňa 21. januára 2017 sa krásneho životného jubilea, 90 rokov, dožila pani **Vlasta ŠARADINOVÁ**. K tomuto jubileu jej boli zavinšovať pevné zdravie, životný optimizmus a radosť zo svojich blízkych starosta obce Jozef Dávidík a jeho

zástupca Marián Zajac.

Ku gratulantom sa srdečne pripája aj redakcia novín Terchová.

-red-

Foto – František Mucha

Od roku 1953 spolupracoval agilný O. Demo s rozhlasom, ktorý mu poskytol široký priestor na zberateľskú činnosť slovenského folklóru a jeho systematickú prezentáciu a sprístupňovanie, čím zásadným spôsobom ovplyvnil generácie vyznáčov nášho jedinečného ľudového umenia a kultúry.

Na cestách za folklórom navštívil okolo 350 lokalít v rôznych kútoch našej vlasti a 50 slovenských osád v zahraničí. Skúmal a zaznamenal ľudové zvyky vo Vojvodine, v Rumunsku, Maďarsku, vo Francúzsku, v USA a Kanade, vyhotovil nahrávky tamjších krajských súborov. Pre rozhlas pripravil vyše 450 hudobno-slovných relácií. Z vysielania poslucháčsky mimoriadne obľúbenej Klenotnice ľudovej hudby vyšiel do roku 1993 súbor 20 gramofónových platní, 7 kolekcií nahrávok a niekoľko magnetofónových kaziet tohto unikátneho cyklu. Na nosičoch sú zachytené a pre budúce generácie zdokumentované tradičné svadby, obradovo-zvykoslovné prejavy, betlehemské tradície, vianočné obyčaje, poprední i menej známi sólisti a inštrumentalisti.

O Klenotnici

„Aj ja osobne pokladám Klenotnicu ľudovej hudby za svoj najväčší úspech. Objavujú sa občas hlasy, či sa ľudová hudba ďalej vyvíja. Pri nahrávkach som sa presvedčil, že je stále živá, že sa ďalej vyvíja v rôznorodých podobách vo vokálnych i inštrumentálnych prejavoch. Dôkazom sú i mnohé dedinské folklórne skupiny. Iste, súčasný moderný životný štýl vytlačá ľudovú pieseň a ľudové zvyky už z mnohých oblastí života. Presvedčil som sa však, že nejestvuje hudba, spev bez človeka, bez ľudí. A ľudia zovšadiaľ svoju pieseň potrebujú a nijaká populárna hudba im ju nemôže nahradiť. Mám radosť z toho, že pribúda mladých ľudí, a najlepšie to vidieť vo Východnej,

Celý život verný slovenskej ľudovej kultúre

Etnomuzikológ, scenárista, režisér, zbormajster, publicista, organizátor hudobného života, dlhoročný redaktor Slovenského rozhlasu a čestný občan Terchovej Ondrej Demo oslávil 14. januára 2017 ťažko uveriteľné deväťdesiate výročie narodenia. Pochádza z požitavskej obce Branovo a už v detstve si vypestoval vrúcny vzťah k ľudovému umeniu a folklóru. Ten sa prehíbil počas vysokoškolských štúdií, kde ho pedagogicky viedli také renomované osobnosti, ako hudobný skladateľ Eugen Suchoň a muzikológ Jozef Kresánek.

v Terchovej, Myjave, Detve a na ďalších festivaloch, ktoré sa ku kráse ľudovej piesne a hudby s hrdosťou hlásia.“ (1987)

Nesmierne činorodý O. Demo scenársky pripravil aj viacero dokumentárnych filmov o autentickom folklóre, čím sa mu podarilo preniesť Klenotnicu ľudovej hudby na televíznu obrazovku. Nemožno obísť ani jeho dlhoročné pôsobenie v programových radách folklórnych festivalov, založenie Orchestra ľudových nástrojov Rádia Bratislava (bol jeho umeleckým vedúcim, dramaturgom i manažérom), vydanie mnohých odborných publikácií a štúdií,

metodických príručiek, časopiseckých textov (Slovenská hudba, Rytmus). Demova systematická vedeckovýskumná práca, organizačná a dirigentská činnosť by si zaslužili samostatnú štúdiu, ak nie priamo monografiu.

O svojej práci

„Pri svojej práci sa prakticky vždy presviedčam o tom, že pieseň nestačí počuť raz, dva razy. Treba ju počúvať po celé roky. Spievať ju spolu s tými, čo ju znova po každý raz hlboko prežívajú, radujú sa, ale aj smútia s ňou. Až vtedy, zdá sa, objaví v nej človek neobyčajné čaro, krásu hudby i poéziu slova; vlastne až potom sa stáva pieseň aj jeho a zapíše si ju hlboko do srdca. Vlastne až vtedy si akosi podvedome uvedomuje, že pieseň to nie je iba krásna, to je pravda sama. Zostáva pre nás všetkých prameňom živej vody i národnej hrdosti. Ale predovšetkým vzácnym a večne sviežim darom kultúrneho dedičstva.“ (1984)

Všetci, čo poznáme O. Demu, dobre vieme, že sa vždy otvorene hlásil k Matici slovenskej a často s ňou spolupracoval na rôznych projektoch. Z ostatného obdobia pripomenieme aspoň jeho knihu Vianočné ľudové koledy, vinše a hry, ktorú vydala

MS v novembri 2014. Publikácia obsahuje notové a textové prepisy záznamov z hudobného archívu Slovenského rozhlasu (RTVS). Príslušné záznamy boli vyhotovené v časovom rozpätí tridsiatich rokov (1965–1995) a ide o verný obraz tradičného vianočného repertoáru bezprostredne spätého s koledami, vinšami a hrami v jednotlivých lokalitách Slovenska, ako i Slovákov žijúcich v prostredí Bihorských hôr v Rumunsku.

O slovenskej ľudovej piesni

„Musíme si uvedomiť, že slovenská ľudová pieseň je výsledkom umeleckej fantázie mnohých generácií, mnohých pokolení nášho ľudu. Kryštalizácia tejto umeleckej tvorby je výsledkom storočí. To, čo ľud prijal za svoje, nasledujúce pokolenia overili a stalo sa to majetkom celej kultúrnej spoločnosti. Slovenská pieseň je spätá so životom a históriou nášho ľudu, každá pieseň, ktorá vznikala, mala svoje opodstatnenie. A slovenská ľudová pieseň má množstvo osobitných znakov s prostredím, v ktorých sa zrodila – s lesmi, lúkami, poliami a s ľudom.“

Ja si osobne cením jej krásu napríklad v lyrických piesňach, ako sú uspávanky či trávničky. Trávničky patria vôbec medzi najkrajšie

piesne, ktoré sa u nás zrodili – a nie sú u iných národov. To, čo majú Terchovci, Šumiacania, Šarišania, Oravci, Goralci, Podpoľanci, Myjavci, nedá sa to všetko pospomínať, je plne svojské a pritom veľmi krásne. No a to ma púta a podnecuje stále do ďalšej a ďalšej práce v oblasti folklórnej hudby. A potom práce je tam ešte aspoň pre päť generácií folkloristov a etnografov, a ja by som z nej chcel urobiť čo najviac. Lebo ani ďalej si svoj život bez tejto mojej veľkej lásky – ľudovej hudby a piesne – neviem predstaviť.“ (O. Demo, 1987)

Desať rokov som mal príležitosť s ním spolupracovať na programoch Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchove. Obdivovali sme na ňom nielen profesionálny prístup, obrovské spektrum vedomostí a maximálnu koncentráciu, ale aj nesmiernu vitalitu a životný nadhľad. Tieto vlastnosti a príslovečná energia ho neopúšťajú ani v pokročilejšom veku. Do ďalších rokov vinšujem Ondrejovi Demovi v mene všetkých jeho terchovských priateľov a folkloristov pevne zdravie a trvalé rodinné šťastie.

Ad multos annos, vzácny náš jubilant!

Peter CABADAJ

Fotoarchív – MKS Terchová

Predvianočné a vianočné koncerty sú v ostatných rokoch neodmysliteľnou súčasťou adventného obdobia. Pastórálne či duchovné koledy, vinše, betlehemské hry, ľúbostné čary a zvyky, viažuce sa k vianočnému obdobiu, nám sprostredkovane predstavujú kolektívy venujúce sa slovenskému folklóru a ľudovej tvorbe. Aspoň trochu si tak dokážeme predstaviť, ako prežívali vianočné sviatky naši predkovia, čo si vážili, ctili a čo bolo pre nich dôležité.

Atmosféra a náznak tradičných slovenských Vianoc zavládli 9. decembra 2016 aj v ukrajinskom Užhorode. Krajské

kultúrne stredisko v Žiline v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja, v spolupráci s Generálnym konzulátom a s podporou generálnej konzulky Janky Burianovej, pripravilo Predvianočný koncert v Kostole sv. Juraja v Užhorode. Slovenských umelcov a organizátorov koncertu v miestnom kostole privítal pán farár Anton Konečný; na koncerte sa zúčastnili aj početní zástupcovia tamojšieho spoločenského a duchovného života. Prítomným divákom sa prostredníctvom slovenských kolied predstavili terchovské folklórne kolektívy Ťažká muzika, Trio z Chotára

a Patrnčiakovci (Rudo, Janka a Zuzka). Krása nášho folklóru, hudby a piesní, viažucich sa k Vianociam zo Žilinského regiónu, je pre Ukrajincov neznámou, no účastníkov koncertu zaujala a veľmi potešila. „Očarili ste Zakarpacie. Generálny konzulát bez prestávky prijíma slová vďaky a uznania za nádherný koncert, prekrásny spev, rozmanitosť a slovenské srdce, ktoré bolo vložené do nebeskej muziky, ako nazvali znejúce melódie. Vyjadrujem obrovské poďakovanie a uznanie Generálneho konzulátu za majstrovstvo a nádhernú, neopakovateľnú reprezentáciu Slovenska. Želám vám všetkým veľa zdravia a tvorivých síl, aby ste svojim umením navždy tešili zmysly ľudí na celom svete. Užhorod dúfa, že ešte raz bude mať možnosť počuť vašu hudbu!“ – vyjadrila nadšenie a poďakovanie generálna konzulka Janka Burianová.

V zahraničí sme tak opäť predstavili kúsok nášho krásneho slovenského folklóru a slová chvály a vďaky nám všetkým pripomínajú, na čo by sme mali byť hrdí a čo by sme si mali vážiť. Krásne dedičstvo v podobe piesní, tancov, rôznych obyčají, zvykov a k tomu skromnosť, pokora a ochota podeliť sa aj o to málo, čo naši predkovia mali, to všetko – umocnené vianočným obdobím – je odkaz našich prastarých rodičov, na ktorý by sme nemali zabúdať.

Mgr. Daniela SRNANKOVÁ

Krajské kultúrne stredisko v Žiline

Foto – Korzo News

Prípravy na jubileum sú v plnom prúde

Organizátori Jánošíkových dní už pred niekoľkými mesiacmi informovali verejnosť, že 55. ročník tohto medzinárodného folklórneho festivalu sa uskutoční 3. – 6. augusta 2017. V piatok, 20. januára, zasadol prvý raz v tomto roku organizačný štáb, ktorý ocenil skutočnosť, že Jánošíkove dni môžu počítať s finančným príspevkom schváleným zo strany Fondu na podporu umenia. Nasledujúci príspevok šéfdramaturga festivalu Petra Cabadaja bližšie ozrejmuje ideový a dramaturgický koncept pripravovaného jubilejného ročníka „terchovského štátneho sviatku“.

V uplynulých siedmich rokoch bola dramaturgia Jánošíkových dní postavená na východiskových ideových bodoch, ktoré programovo rozvíjali tieto kľúčové slová:

2010 – Výročie (430 rokov prvej písomnej zmienky o Terchovej);
2011 – Muzika (zápis prvku Terchovská muzika do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska + výročie prvej písomnej zmienky o terchovskej muzike);
2012 – Päťdesiatka (jubilejný 50. ročník Jánošíkových dní);
2013 – Legenda (300 rokov od popravy Juraja Jánošíka);
2014 – UNESCO (zápis prvku Terchovská muzika do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva);
2015 – Jubileá (početné výročia terchovských osobností a udalostí);
2016 – Kontinuita (systematické pokračovanie v plnohodnotnom využívaní širokospektrálneho potenciálu Terchovej a Jánošíkovho kraja).

Výmena

Z pohľadu roku 2017 bolo ako východiskový dramaturgický, respektíve ideový bod zvolené kľúčové slovo VÝMENA, s myšlienkovým posolstvom: Výmena kultúrnych hodnôt je nevyhnutným predpokladom na inšpiratívny dialóg a tvorivú konfrontáciu s okolitým svetom, ktorá vnútorne obohacuje naše životy a prispieva k prehlbovaniu porozumenia medzi ľuďmi.

Ideové zdôvodnenie. V Európe dlhobojšie prebieha zaujímavý dvojaký proces. Na jednej strane je to potreba integrácie, nových foriem spojenectva a spolupráce. Súčasne s tým však zreteľne cítiť aj atomizáciu, či lepšie povedané snahu čo najpresvedčivejšie manifestovať kvalitu detailov. Tieto procesy nemusia byť zásadne protirečivé, pričom obsah kultúry a umenia so svojím univerzálnym (medzinárodným)

jazykom je v naznačenom ohľade výsadným argumentom. Takto sa dostal do úplne nových súvislostí pojem regiónu (oblasti, kraja). Vyjadruje istú geografickú sféru,

a vzájomnej výmeny kultúrnych hodnôt. Terchová a jej okolie vďaka historickej kontinuite, duchovným, folklórnym, etnografickým, výtvarným či literárnym tradíciám – so silným osobnostným a tvorivým potenciálom – predstavuje mimoriadne bohatý a výdatný zdroj tejto kultúrnej výmeny. Zásluhou agilných a rozhladených ľudí má v Terchovej táto výmena podobu prezentácie pestrej škály aktivít s neskrývanou ambíciou ponúknuť svetu Jánošíkov kraj ako interesantné miesto Slovenska, kde – nadväzujúc na bohatú minulosť – existuje živá kultúra a dynamicky pulzujúca súčasnosť. Isteže, proces výmeny ide ruka v ruku s kontinuitou tradície, ktorá drží pokope historickú pamäť a tvorivé rozvíjanie odkazu predošlých generácií. Ak by to tak nebolo, spadneme do prázdneho priestoru, v ktorom už nebude vôľa a energia prirodzene nadväzovať na posolstvá minulosti, hlásiť sa k autentickým ľudským a kresťanským hodnotám a pokračovať v ďalšej kultúrnej a duchovnej výmene, respektíve tvorivej a inšpiratívnej konfrontácii so svetom.

Kreatívne rozvíjanie kľúčového slova

Jánošíkove dni majú už vyše štvrtstoročie medzinárodný charakter. Aj vďaka nadobudnutej skúsenosti možno konštatovať, že práve kultúrna výmena a prirodzená konfrontácia s blízkym i vzdialenejším svetom zásadným spôsobom prispeli k niečomu, čo bolo u nás kedysi takmer nepredstaviteľné. Širokospektrálne terchovské aktivity a systematická tvorivá komunikácia a spolupráca so svetom sa nespochybniteľne podpísali pod skutočnosť, že dnes už len ignorant alebo obmedzenec môže spochybňovať kreativitu, intelektuálny potenciál, vzdelanie a celkovú jedinečnosť regiónu.

Premyslená systematická výmena kultúrnych, umeleckých, duchovných a iných hodnôt vyúsťuje do všestrannej propagácie ľudského, tvorivého a prírodného potenciálu Terchovej a Jánošíkovho kraja. Späť nás to zas motivuje k atraktívnemu, modernému, inovatívnemu a vždy profesionálnemu demonštrovaníu kvality ponúkaných programových výstupov i technických detailov. Prirodzená, obojstranne prospešná kultúrna výmena patrí medzi osvedčené nástroje na obsahové napĺňanie a rozvíjanie hodnôt človečskej spolupatričnosti a vzájomného porozumenia medzi ľuďmi i národmi.

Ku kreatívnemu zhmotneniu stanovených programových cieľov posluží aj

Viliam Chmela: Jánošík (1947; grafika – rytina, suchá ihla; Stredoslovenská galéria v Banskej Bystrici). V októbri si pripomenieme sté výročie narodenia významného slovenského maliara, grafika a ilustrátora Viliama Chmela, ktorého životný príbeh a tvorba sú bezprostredne spojené aj s Jánošíkovým krajom.

oblasť so špecifickou identitou etnickou, historickou i umeleckou. V nijakom prípade už teda neznamená, ako voľakedy, čosi okrajové alebo periférne. Práve naopak! Región (oblasť, kraj) je reálnou ambíciou historicky rehabilitovať všetky autentické formy a prejavy života bez ohľadu na dominantnosť centra. Nie náhodou idea modernej Európy vychádzala z akcentovania medziregionálnych kontaktov

dôstojné pripomenutie si jubileí roka 2017:
nedožitý 110. výročie narodenia Pavla
Tonkoviča (autor zvučky Jánošíkových dní);
nedožitý 100. výročie narodenia Viliama
Chmela (výtvarník spätý s Terchovou);
nedožitý 95. výročie narodenia Vincenta
Patrnčiaka;
90. výročie narodenia Ondreja Dema

(čestný občan Terchovej);
70. výročie narodenia Františka Muchu;
60. výročie narodenia Štefana Muchu;
15. výročie úmrtia Martina Slivku (čestný
občan Terchovej).
Kľúčové slovo Výmena sa ako výcho-
diskový ideový bod a leitmotív zásad-
ným spôsobom premietne do dramaturgie

pripravovaného jubilejného 55. ročníka
Jánošíkových dní.
Týkať sa to bude nielen programov
v amfiteátri Nad bôrami, ale aj na ďalších
piatich pódioch.

Peter CABADAJ

ROK JOZEFA MILOSLAVA HURBANA

Duch Vrátnej

Čoskoro uplynie dvesto rokov od narodenia jednej z najvý-
raznejších postáv slovenských dejín – politika, spisovateľa,
kultúrneho, politického a náboženského publicistu, zakla-
dateľa a vydavateľa almanachu Nitra a časopisu Slovenské
pohľady, evanjelického kňaza Jozefa Miloslava Hurbana
(19. 3. 1817 Beckov – 21. 2. 1888 Hlboké). Pri príležitos-
ti spomenutého jubilea vyhlásila Matica slovenská Rok
Jozefa Miloslava Hurbana 2017, v rámci ktorého zrealizuje
na celom území našej vlasti množstvo rozmanitých podu-
jatí. Osobnosť tohto výnimočného muža činu a „posla ná-
rodnej revolúcie“ spája s Terchovou pozoruhodná básnic-
ká skladba Duch Vrátnej, pôvodne uverejnená ako súčasť
cyklu Prechádzka po považskom svete v druhom ročníku
almanachu Nitra (1844).

Dvestoročnica Hurbanovho narodenia by
mala dnešným generáciám pripomenúť,
že v slovenskej histórii nebolo veľa
takých komplexných, neoblomných
a vyhranených osobností, ako on. Práve na
jeho príklade možno najlepšie ilustrovať
fakt, že treba oceniť to, čo bolo skutočne
veľké a číre, a porozumieť tomu, čo
bolo malé a malicherné. Musíme však,
samozrejme, vedieť, že aj najväčšia
osobnosť, ktorá vyvinula maximálne úsilie
na prekonanie hraníc svojho časopriestoru,
sa nikdy celkom nezbaví jeho obmedzení.

Koho dar nezvedie, hrozba nesklo-
ní – pre Hurbana to nebola sloha nádher-
ného chorálu, ale najhlbšia hĺbka vedo-
mia. Tak chcel žiť a tak žil. Uvidíme, ako
sa so silným nadčasovým odkazom Jozefa
Miloslava Hurbana popasujú súčasníci
v roku jeho veľkého jubilea.

-pc-

A ja tam z Považia utekám,
bo vo Vrátnej už pokoja nemám.

Zlovestní duchovia
mí v doline lovia
ľudí, chlapov, ženy, deti –
všetko do záhuby letí.

Od Trenčína do Varína,
od Bystrice do Kysuce,
od Púchova do Súľova
a od Beckovskej doliny
až hen hore do Žiliny
všade bieda, smrť hotová!

Už čo priam aj ku mne príde
dakto dokeď, odíde

zaraz i bez najmenšieho
sípenia ducha rodného.

Už aj vrátnanské podoby
nad tým, čo sa v ľude robí,
spolu so mnou, s ich životom,
kričia, plačú, lež čo potom?

Čo po plači a žalobe?
Tá klin z diery nevyhľobe!
Idem k tebe, duch náš vládny,
ako k bohatému hladný!

Povedz, čo mám robiť?
Či mám žiť a či sa drobiť?

Žiť už nechcem v tejto psote,
čert tam po takom živote!
Ale prv, len hen zo Strečna,
uchytí ma cesta mliečna:
rád by sa ta dolu šmykol,
čo by trochu čert zakvíkol!

Rád bych sa trochu povztekať,
rád rarachov zrieť utekať,
rád bych sa trochu vysekať!

Čo po ceste mliečnej,
po tej mdlube večnej,
ta pošleme len telence
žvachať z trávy slávy vence! –
Škoda, škoda Považia!

Poradím ti jedno, Vrátny:
Kňaz je voždy vojak statný!
A vo Vrátnej na prostriedku,
ta pozornosť opri všetku.
Stojí kňaz tam tisíc rokov,
od machu mu neznať bokov,
v tom je sila, zobuď toho,
a na ňom máš vojska mnoho!

Jozef Milostav HURBAN

*Smrtou národnosti národ je umčený,
Ked' ona obživne i on k sláve leží,
A sláva národa hodna je obci.*
M. Hurban

Literárny archív Slovenskej národnej knižnice v Martine

Bernard Maruna

(narodený 15. 2. 1947 v Terchovej)

Organizovaný futbal v Terchovej existuje takmer 65 rokov a za ten čas prešiel zaujímavým vývojom, do ktorého v rôznych formách a podobách vstupovali súveké zákonitosti, špecifiká obmedzenia či priam absurdnosti. Zásluhou vytrvalého úsilia skupiny nadšencov futbalový život v obci nezlomili ani tie najťažšie prekážky. Veľkou satisfakciou za neúspechy boli neskôr vybojované postupy do vyšších súťaží. Jedno aj druhé na vlastnej koži azda najväčšmi okúsil nenápadný, ale o to agilnejší Bernard Maruna.

Narodil sa u Marunov pri zvonici. Po vychodení základnej deväťročnej školy (1962) ho neprijali na Strednú priemyselnú školu strojnícku v Martine. Nastúpil preto do Stredného odborného učilišťa v Turčianskych strojárňach – profesia frézar. Keďže v polroku dosiahol veľmi dobré študijné výsledky, opätovne si podal prihlášku na strojnícku priemyslovku. Tento pokus bol už úspešný a v školskom roku 1963/64 začal so štúdiom, ktoré úspešne zavŕšil maturitou (1967). Vzápätí mesiac pracoval v Turčianskych strojárňach, odkiaľ narukoval na základnú vojenskú službu do Hraníc na Morave. Ako vojaka vo funkcii veliteľa čaty v prijímači ho zastihol pamätný 21. august 1968, čiže vpád spojeneckých vojsk Varšavskej zmluvy na územie vtedajšieho Československa. Do civilu odišiel o tri týždne skôr a opätovne sa zamestnal v Martine (technológ-normovač), kam tri roky dennodenne cestoval z Terchovej.

Keď roľnícke družstvo pod vedením Stanislava Hanuliaka postavilo fabriku

v Terchovej – Vyšných Kamencoch, rozhodol sa mladý Maruna v nej pracovať. Od 2. októbra 1972 bol tak zamestnaný v štátnom podniku Oceľové konštrukcie, prevádzka Terchová, ako technológ a súčasne zástupca vedúceho prevádzky. Pripomeňme, že vtedy sa vo fabrike začala výroba bytových jadier pre Prahu.

Prevratné spoločenské zmeny po Novembri 1989 zasiahli aj prevádzku v Terchovej, ktorá sa začiatkom 90. rokov minulého storočia transformovala na samostatný štátny podnik Kovo – Elektro. V jeho rámci prešiel Maruna viacerými funkciami, aby v ňom po neúspechu investičného zámeru definitívne skončil začiatkom augusta 1997. Keďže ho veľmi trápil neustále sa zhoršujúci stav objektov, hľadal v ďalšom období zodpovedného investora, ktorý by oživil fabriku v Terchovej. Rezultátom postupného zložitého vývoja je dnešná úspešná zahraničná spoločnosť COBA Automotive, s. r. o.

Nesmierne obetavý, vždy ústretový a tolerantný B. Maruna zanechal v terchovskom futbale, kde pôsobil takmer 30 rokov, hlbokú stopu. Aktívnu hráčsku kariéru ukončil v lete 1974 a vzápätí sa začal venovať funkcionárskej práci. Zažil úspešné i menej vydarené sezóny a celkovo štyri postupy mužského „áčka“ do vyšších líg. Za jeho éry dosahovali veľmi dobré výsledky aj mládežnícke celky, ktoré viedol Milan Moravčík ml. Žiaci, mladší i starší dorastenci postúpili z okresných až do najvyšších súťaží v rámci stredného Slovenska.

Popri funkcionárskej činnosti v FK Terchová pôsobil Maruna niekoľko rokov

Od konca roku 2005 uverejňujeme na stránkach našich novín stručné profile výrazných postáv Terchovej. Pri ich publikovaní uplatňujeme princíp časového hľadiska – od 17. storočia až dodnes. V poradí šesťdesiatou treťou osobnosťou v rámci tohto dlhodobého seriálu je Bernard Maruna. Autorovi medailónu pri zabezpečovaní podkladových materiálov pomohol Marián Zajac.

futbalový funkcionár

aj v štruktúrach Stredoslovenského futbalového zväzu v Banskej Bystrici (člen rady, 1991–99) a Oblastného futbalového zväzu v Žiline (člen rady, 1991–99; podpredseda zväzu, 1994–98).

Zaujímalo nás, či B. Maruna bližšie sleduje terchovskú futbalovú realitu. V tejto súvislosti okrem iného uviedol: „Po 15 rokoch som spolu so synom navštívil Sihlu a bol som milo prekvapený. Fandím chlapcom. Hrajú pekný, celoplošný, kombinačný futbal už od vlastnej šestnástky, čo im umožňuje aj výborný trávnik. Nech v tom vydržia a vybojujú postup do 4. ligy. Horšie je to so šatňami... Počas svojej funkcionárskej dráhy som prešiel celý Stredoslovenský kraj a videl toľko nových tribún so šatňami v malých dedinách. Škoda, že pri výstavbe RIC sa to nevyriešilo. Na takú obec, ako Terchová, to nie je pekná vizitka. Pochvala patrí budovateľom novej tribúny.“

Pred niekoľkými dňami oslávil Bernard Maruna v kruhu svojich blízkych, manželky Márie, synov Petra – kňaza a Pavla s rodinou, životné jubileum – sedemdesiatku. K celému zástupu gratulantov sa srdečne pripája aj redakcia našich novín, s ktorými jubilant voľakedy spolupracoval. Dovoľ nám, milý Bernard, aby sme Ti do ďalších rokov zavinšovali hojnosť Božích milostí, pevné zdravie a trvalé rodinné šťastie. Ad multos annos!

Literatúra: Cabadaj, P. – Križo, V.: Terchová. Obec Terchová 2003, s.48; Životopis Bernarda Marunu. Rukopis, 2017.

Text k fotografii: Bernard Maruna s mexickým fanúšikom pred zápasom Mexiko-Senegal na Wembley

Peter CABADAJ

Fotoarchív – Bernard Maruna

Zo života školy

Dňa **31. januára 2017** si v Terchovskej galérii umenia najšikovnejší žiaci našej školy prevzali diplomy a ocenenia od riaditeľky školy Mgr. Renáty Opalkovej, starostu obce Terchová Jozefa Dávidíka a správcu farnosti Terchová Mgr. Pavla Hudáka. Všetkým oceneným žiakom srdečne blahoželáme! (Foto 1)

Dňa **30. januára 2017** sa na pracovisku ZŠ Struháreň uskutočnil školský turnaj vo florbale. Víťazmi v kategórii mladších žiakov sa stali žiaci 7. ročníka z pracoviska ZŠ Terchová, medzi starším žiakmi zvíťazili žiaci 9. ročníka z pracoviska ZŠ Struháreň. (Foto 2)

Dňa **27. januára 2017** Terchovský detský spevokol účinkoval na podujatí s názvom Rodáci rodákom alebo Dlaňové priznanie.

Pred vianočnými prázdninami sa konal v našej škole už tradičný medzitriedny vianočný futsalový turnaj. Víťazom v kategórii mladších žiakov bol tím VI.A triedy, v kategórii starších žiakov zvíťazil tím IX.A triedy. (Foto 3)

Dňa **15. decembra 2016** sa v priestoroch ZŠ Struháreň uskutočnila vianočná besiedka. (Foto 4)

Dňa **11. decembra 2016** sa v priestoroch

Terchovskej galérie umenia uskutočnil Adventný koncert s názvom Advent – čas pokoja, radosti a lásky. Divákom sa predstavili žiaci ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová a ich hostia: žiaci ZUŠ L. Árvaya Žilina, žiaci Akadémie muzika Terchová, Marianna Vrbinská. (Foto 5)

Dňa **21. decembra 2016** sa v telocvični ZŠ s MŠ O. Štefka vo Varíne uskutočnil vianočný florbalový turnaj dievčat, kde naše žiačky obsadili 1. miesto. (Foto 6)

Text a foto
ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová

Foto 1

Foto 2

Foto 5

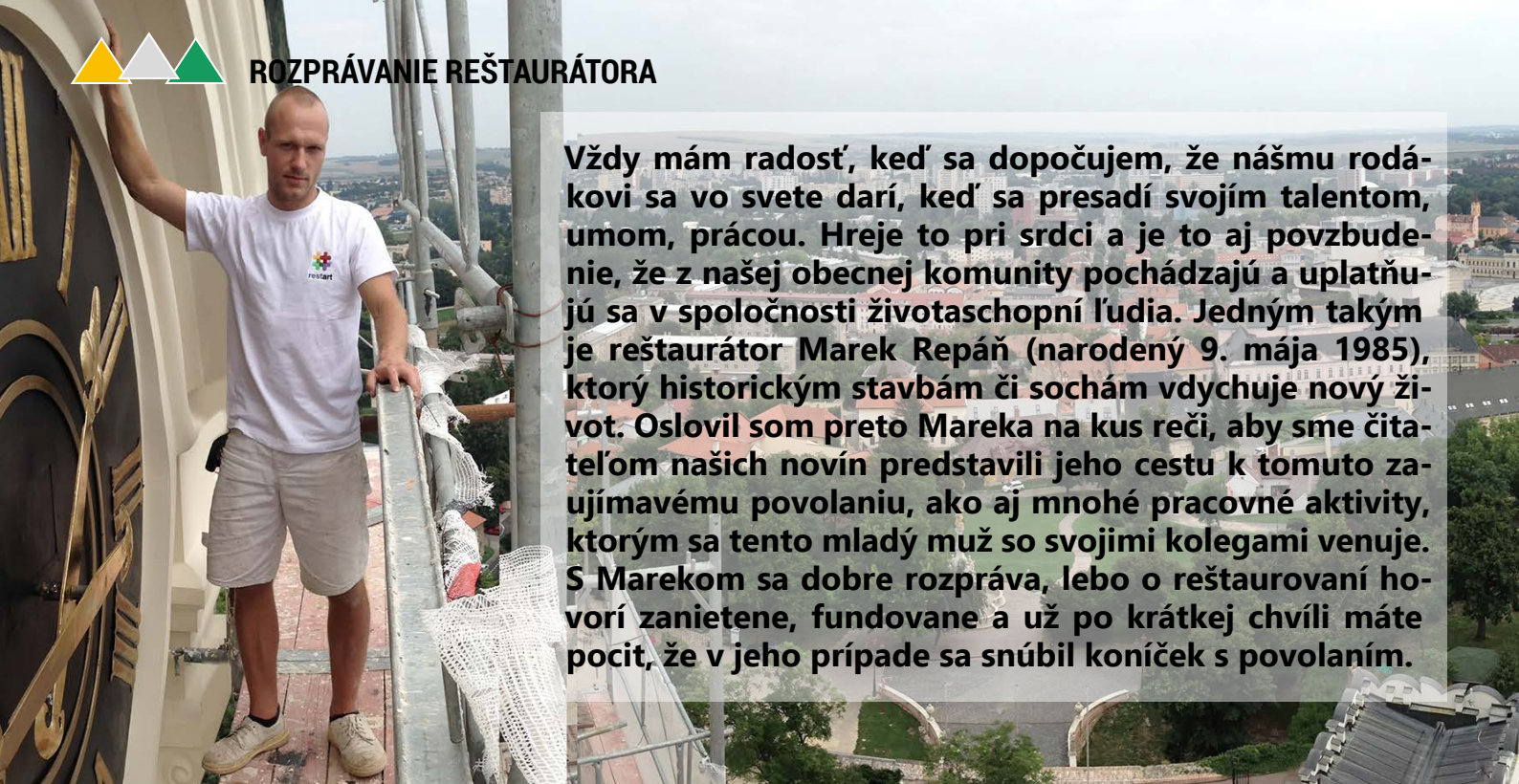
Foto 3

Foto 4

Foto 6

Vždy mám radosť, keď sa dopyčujem, že nášmu rodákovi sa vo svete darí, keď sa presadí svojím talentom, umom, prácou. Hreje to pri srdci a je to aj povzbudenie, že z našej obecnej komunity pochádzajú a uplatňujú sa v spoločnosti životaschopní ľudia. Jedným takým je reštaurátor Marek Repaň (narodený 9. mája 1985), ktorý historickým stavbám či sochám vdychuje nový život. Oslovil som preto Mareka na kus reči, aby sme čitateľom našich novín predstavili jeho cestu k tomuto zaujímavému povolaniu, ako aj mnohé pracovné aktivity, ktorým sa tento mladý muž so svojimi kolegami venuje. S Marekom sa dobre rozpráva, lebo o reštaurovaní hovorí zaneťane, fundovane a už po krátkej chvíli máte pocit, že v jeho prípade sa snúbil koníček s povolaním.

Marek Repaň vdychuje starému nový život

Čo prezradil Marek o svojich začiatkoch a školských časoch?

„To, že budem robiť niečo s umením, som vedel už v ôsmich rokoch. Chcel som byť kozmonaut alebo sochár. A keď som sa dozvedel, že kozmonautom byť nemôžem, tak som sa rozhodol, že budem sochárom. Vďaka tomu, že som rád kreslil, ma otec začal raz do týždňa vozit' na ZUŠ do Žiliny, kde boli hlavnými predmetmi kresba, maľba a modelovanie. Mám absolvovaných celých deväť rokov ZUŠ, za čo sa chcem poďakovať rodičom, lebo nie každý rodič dá dieťaťu takú možnosť rozvíjať sa. Potom som chodil na Strednú školu úžitkového výtvarníctva Josefa Vydru v Bratislave. Predtým som sa ešte radil s Milanom Opalkom, či ísť na voľné umenie alebo úžitkovú záležitosť. Poradil mi, že reštaurovanie má budúcnosť, že na Slovensku je čo reštaurovať. V samotnom sochárstve je ťažšie uplatnenie; okrem toho, že ako pri všetkom musíš tvrdo pracovať, potrebuješ kontakty. Paradoxom bolo, že na reštaurovanie sa hlásilo toľko uchádzačov, že mi ponúkli ísť rovno na sochu... Tak som na strednej študoval sochu, odbor kamenosochárstvo. Ďalej som pokračoval na VŠVU, keďže som chcel ostať v Bratislave, pretože táto škola mi ponúkala možnosti ďalšieho rozvoja. Tam som sa už hlásil na reštaurovanie, najmä kvôli uplatneniu. VŠVU bola šesťročná škola; štyri roky bakalár a dva magisterské štúdium. Počas prvého ročníka každý študent absolvuje kurzy maľby, sochy, grafiky

atď., v druhom ročníku je to najmä o akademickom sochárstve. Po druhom ročníku sa rozhoduje, či sa budeš venovať reštaurovaniu dreva alebo kameňu. Ja som si vybral na bakalárske štúdium drevo a magisterské som ukončil kameňom – aj na základe špecializácie zo strednej školy. Kameň mi bol bližší, pretože mi príde trvácnejší, hutnejší, silnejší, taký chlapecký.“

Čo prezradil Marek o svojich reštaurátorských prvotinách a prekonávaní prekážok?

„Už počas strednej školy sme so spolužiakom zreštaurovali dve sochy. Bola to taká výzva, či by sme to vedeli a chceli robiť tak reálne. Boli to sochy na Palisádach. Vo vile z 19. storočia bol Neptún vznášajúci sa na dychu vetra. Nie veľká hodnota z pohľadu historického, ale socha slušne spracovaná výtvarne. Bola to skúsenosť. Za to som si kúpil karbobrúsku. Počas vysokej školy sa to tak plynulo vyvíjalo. Ako študent si chceš nejakú privyrobiť, chceš normálne žiť, chceš mať nejaký byt, tak musíš začať robiť. Pracoval som dosť a popri tom som si začal utvárať obraz, ako by to malo vyzerieť, keď skončím školu. Vymyslel som si značku Restart a spolu s kamarátom sme dopĺňali napríklad aj detaily domu z pohľadového betónu – tam, kde sa nedolial betón (smiech). Boli situácie, ktoré mňa aj nás preverili, ale v konečnom dôsledku posilnili. V treťom ročníku som si kúpil fotoaparát zrkadlovku, lebo k reštaurovaniu je to potrebné. Niečo som si naň zarobil a prispel

mi aj môj deda. Fotoaparát som mal pol roka, keď nám s kamarátom vykradli auto. Bolo mi to ľúto. Nechcel som to našim ani starkému povedať, tak som si požičal od kamaráta nie práve malú sumu na nový foták s tým, že mu ju do mesiaca vrátim. Obrovská snaha, ktorú som vtedy vyvinul, spôsobila, že som tie peniaze zarobil a vrátil. Neskôr zas sme za jednu zákazku veľkej štukovej fasády v Bratislave nedostali od firmy zaplatenú jednu tretinu celkovej sumy. Zrazu sme ľuďom, ktorí mali svoje rodiny a ktorí pre nás robili, dlhovali peniaze. Tak sme ako tím, ktorý sa formoval na vysokej škole, museli opäť zabráť a obrať sa – a situáciu sme zvládli.“

Čo prezradil Marek o konkrétnych reštaurátorských projektoch?

„Som rád, že sa nám podarilo ukázať naše umenie a remeslo v Nitre na hrade, pretože toto miesto má neuveriteľnú históriu z pohľadu nás, Slovákov. Na hrade sme spravili viacero akcií. Začalo sa to hradným múrom. Neskôr sme robili renesančnú bránu, akoby vstupný portál do areálu hradu, ktorý je dnes až druhým, lebo prvým je barokový z mladšej stavebnej etapy, na ktorom sme tiež robili. Ďalej sme pracovali na veži Katedrály sv. Emeráma v Nitre, na jej barokovej nadstavbe. Tá veža má oveľa staršie základy, na ktorých je kamenná balustráda so štyrmi evanjelistami. Je to pekná ukážka baroka na Slovensku. Spomenúť chcem tiež Kalváriu v Nitre. Tu by som sa chcel

poďakovať pátrovi Jankovi Halamovi, bývalému správcovi terchovskej farnosti, s ktorým sme rozbehli myšlienku reštaurovať sochu sv. Jána Nepomuckého pred kostolom, čo sme dokončili s pátrom Krutákom.

Raz mi zavolať, či by som sa nechcel prísť pozrieť na sochy na Kalvárii v Nitre, súčasne Ukrižovania.

Aj za tie pamiatky mu ďakujem, lebo sme ich zachraňovali v hodine dvanásťtej. Pochádzajú z 30. rokov minulého storočia, sú od nášho významného sochára Júliusa Bártfaya a majú krásnu alokáciu na nitrianskej Kalvárii. Ich súčasťou sú aj neskorobarokové sochy Panny Márie, sv. Jána a Ježiša na kríži, ktorý je zo zliatiny a ktorý sme kompletne zlátili. Cez mnoho realizácií sme sa dostali do Hronského Beňadiku, kde vyhotovujeme prvú etapu obnovy sýpky a opátskeho krídla kláštora benediktínov, ktorého história siaha do 11. storočia. Ide o druhý najstarší benediktínsky kláštor na území Slovenska. Momentálne reštaurujeme vstupný gotický portál do kostola. Je to gotika zo 14. storočia so zachovanými fragmentmi stredovekej maľby. Celý portál, aj s dramatickými zásahmi

z 19. storočia, musíme reštaurovať tak, aby sme rešpektovali zásahy v priebehu času. V neposlednom rade som sa zúčastnil na reštaurátorskom výskume a reštaurovaní kupoly synagógy v Žiline, ktorá sa pre bežného pozorovateľa javí ako obyčajná, možno priemyselná budova. Tu treba poznamenať že ide o dielo svetového architekta Petra Behrensa, ktoré vzniklo v 30. rokoch minulého storočia. Je to nádherná funkcionalistická stavba, ktorú treba vidieť zvonku aj zvnútra."

Marek ďalej pospomínal mnoho ďalších vecí, ktoré sú buď dokončené, alebo rozpracované. Čas plynul rýchlo. Tak to býva v prípadoch, keď sedíte s ľuďmi, ktorí vedia, o čom rozprávajú a vyznajú sa v súvislostiach, ktoré dokážu vo svojom povolaní aplikovať. A to je, myslím si, aj Marekov prípad. Rozprával som sa s ním v reštaurácii Kultúrneho domu Andreja Hlinku o reštaurovaní. A hoci sme pri tom nejedli, odchádzal som domov nasýtený. Nevieť, ako Marek...

Marián ZAJAC

Fotoarchív – Marek Repaň

Drak pred reštaurovaním

Drak po reštaurovaní (Nitriansky hrad)

Kláštor v Hronskom Beňadiku – reštaurovanie gotického vstupného portálu do Kostola Panny Márie a sv. Benedikta

Erb pred reštaurovaním

Erb po reštaurovaní (Nitriansky hrad)

Marek Repaň (prvý zprava) spolu s kolegami pri prebereaní ocenenia Fénix za reštaurátorské práce na Kaštieli v Gbeľanoch (kultúrna pamiatka roka 2015)

Cyklokemp Petra Sagana

Počas letných prázdnin 2016 sa v Terchovej, v areáli chát Uhorčík, Ilčík a Rajnoha, uskutočnil 3. ročník medzinárodného cyklokepmu Petra Sagana pod odborným trénerským vedením Petra Zánického.

V rámci dvoch turnusov sa kempu zúčastnilo 40 detí zo Slovenska, Čiech a Ukrajiny.

Hlavou náplňou podujatia je sprostredkovať a odovzdať deťom skúsenosti z tréningov a prípravy Petra Sagana. Zároveň im chceme ukázať, že okrem bicykla sú pre

ich rozvoj, regeneráciu a správne stravovanie dôležité aj ďalšie športy.

Väčšina tréningov prebieha na bicykloch, ale pre spestrenie a zážitok je počas

týždňového sústredenia zaradená i turistika a doplnkové aktivity – ako napríklad tréning na lezeckej stene.

V priebehu turnusu medzi nás tiež prichádzajú zaujímaví hostia:

- spoločnosť Velosprint pre deti zabezpečuje kurz „Servis bicykla“, čiže ako sa správne starať o svoj bicykel, nastavenia a úpravy;

- vlni medzi nás zavítal Lukáš Plátek – elitný zjazdár. Lukáš nám urobil aj tréning a ukázal deťom, ako sa dá „letieť“ dole kopcom;

- v predchádzajúcich ročníkoch kemp navštívili Juraj Sagan a Michael Kolář, elitní jazdci dnes už bývalého tímu Tinkoff-Saxo. Počas celého turnusu prebieha i letná olympiáda, rôzne súťaže v areáli chát a na záver hendikepové preteky. Body za preteky a ostatné súťaže sa na konci sčítajú a na záver je vyhodnotený najlepší účastník kempu Petra Sagana. Víťazom je však každý, kto sa zúčastnil, a Peťo Sagan nám pre každého zúčastneného pretekára pripravil pamätný darček.

Cyklokemp Petra Sagana organizujeme aj v tomto roku, presnejšie v termínoch 9. 7–16. 8. a 26. 8. – 2. 9. 2017. Registrácia je už v plnom prúde. Pozývame záujemcov prísť si vyskúšať a trénovať pod vedením Petra Zánického – bývalého mládežníckeho trénera Petra Sagana.

Text a foto – **Peter CHRAPČIAK**

Miroslav Ďurko vo svojom živle

Milí kamaráti, priatelia, rodáci,

tak ako každý z nás na konci roka bilancuje, obhliada sa ponad plece, tak ani ja nie som výnimka. Skromne, ale s hrdosťou môžem povedať, že uplynulá sezóna bola opäť úspešná a s Božou pomocou sa mi darilo vyhrávať a vyhýbať sa úrazom. Nastavenú latku z predošlej sezóny sa mi podarilo udržať a nepoľavil som z nárokov na seba. Tvrd som pracoval a výsledkom je obhájenie a získanie už druhého titulu majstra Slovenska v Endure a Rally.

Som šťastný, že môžem reprezentovať

a zviditeľňovať našu obec i v tejto oblasti. Prosím preto, drahí rodáci, majte so mnou strpenie, ak vám budem vrčať za humnami. Nie je to bezduché vozenie sa sem-tam, ale príprava na ďalšiu sezónu. Týmto chcem poďakovať všetkým, ktorí ma podporujú či už finančne, alebo dobrou radou. Patrí vám moja veľká vďaka.

Športu zdar!

Miroslav ĎURKO junior
Fotoarchív – Miroslav Ďurko

Lukáš Cingel skóroval vo finále hokejovej Ligy majstrov

Hokejová liga majstrov síce nemá prestíž svojej futbalovej sestry, ale jej tretí ročník naznačil zaujímavé perspektívy pre popredné tímy „starého“ kontinentu do budúcnosti. Nás teší, že do tohtoročného finále v Göteborgu (7. februára) sa proti domácej Frölunde prebojovala cez silných protivníkov Sparta Praha, ktorej dres s číslom 6 oblieka terchovský rodák Lukáš Cingel.

Sparta napokon prehrala 4:3 po predĺžení. Strelecký účet finálového zápasu otváral práve Lukáš, ktorý patril na

ľade k lídrom svojho mužstva, čo v denníku Šport potvrdil aj renomovaný hokejový odborník a skaut New York Rangers Oto Haščák: „Bol podľa mňa jeden z najlepších na ľade, bol rýchly a veľmi dobre čítal hru.“

Hneď po návrate zo Švédska do Prahy nabral Lukáš smer Nitra, kde mala zraz reprezentácia pred Slovakia cupom. Cestou sa zastavil na chvíľu doma pozrieť rodičov i malého synovca Dávidka. Náhodou sme sa stretli na ulici, a tak bola príležitosť prebrať neúspešné finále osobne. Ešte na ňom bolo cítiť sklamanie, veď trofej bola blízko,

blízúčko.

Na Slovakia cupe v Nitre si Lukáš pre zmenu pripisoval gólové asistencie; celkovo mal tri.

Po víťaznom dueli s Olympijským výberom Ruska 6:2 bol zaradený medzi troch najlepších hráčov zápasu, spolu s Liborom Hudáčkom a Martinom Gernátom.

Blahoželáme! Nech Lukášovi forma vydrží čo najdlhšie – až na majstrovstvá sveta v máji.

Marián ZAJAC

Kvalitné termoplastické extrudované a vstrekované výrobky

+421 41 507 11 01
sales@cobaautomotive.sk
www.cobaautomotive.sk

COBA
automotive

Kompletný reklamný servis

**COMPLETE
REKLAMA**

Eventy

Public
relationsReklamné
kampaneSvetelná a
3D reklamaReklamné
predmety

Tlačoviny

Prezentačné
systémyFoto &
videoGrafický
dizajn

Polepy

www.complete reklama.sk

Na Veľký piatok 14. apríla 2017 sa o 14:30 h v uliciach Terchovej uskutoční inscenácia **Krížovej cesty**, v ktorej budú účinkovať farníci z Terchovej a TND. Pozývame Vás prežiť túto udalosť Veľkej noci spolu s nami.

V nedeľu 23. apríla 2017 o 15:00 h sa v kostole sv. Cyrila a Metoda v Terchovej bude konať Veľkonočný koncert venovaný sv. Jánovi Pavlovi II. **POĎAKOVANIE ZA LÁSKU**. Všetci ste srdečne pozvaní.

VII. ročník Štefanského turnaja

Počas Vianoc 2016, na Štefana, sa v hale RIC Terchovec odohral už VII. ročník populárneho Štefanského turnaja vo futbale, ktorý sa pravidelne koná od roku 2010. Vlni sa na ňom zúčastnilo sedem družstiev. Víťazom sa stali hráči terchovskej Etiópie.

Celkové poradie: Etiópia, Coba, FK Terchová „A“, FK Terchová „B“, Literpool, Mlync, Plechové
Cena Milana Moravčíka pre najlepšieho hráča – Ľubomír Kopas;
Cena Štefana Miha pre najlepšieho strelca – Ján Vantúch;
Cena Bernarda Marunu pre najlepšieho brankára – Milan Sága.
Turnaj podporili: Obec Terchová, COBA Automotive, Jovabouw, Bratia Marunovci.

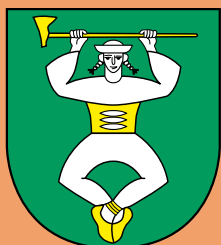
-zaj-

Vo Vrátnej sa aj tento rok uskutočnil jediný medzinárodný lyžiarsky pretek detí na Slovensku. Podujatie s názvom Interkritérium Vrátna – išlo už o jeho 36. pokračovanie – sa konalo 24. a 25. januára 2017. Začiatky pretekov Interkritérium Vrátna siahajú do roku 1971, keď skvelý nápad Jána Kríža, organizovať vo Vrátnej medzinárodné podujatie pre lyžiarske nádeje, začala realizovať TJ Slovan Malá Fatra. Historicky prvý ročník sa uskutočnil 13. – 16. februára 1972.

Neskôr na tradíciu organizovania nadviazal Ski Club Vrátna a tak tieto výnimočné preteky majú za sebou už tridsaťpäť ročníkov.

**INTERKRITÉRIUM
VRÁTNÁ-SLOVAKIA**

TERCHOVÁ

Vydáva:
IČO vydavateľa:
Šéfredaktor:
Redakcia:
Redakčná rada:

Jazyková úprava:
Tlač:
Grafická úprava:
Adresa redakcie:

Miestne kultúrne stredisko Terchová, ul. sv. Cyrila a Metoda č. 96, 013 06 Terchová
IČO 00364 886
Ján Miho ml.
Helena Laščiaková, Katarína Halapiová
Mgr. Peter Cabadaj, Rudolf Patrňák, Ing. František Kadaš, František Mucha,
Mgr. Renáta Opalková, Ing. Marián Zajac
Mgr. Peter Cabadaj
Varínska tlačiareň, Varín
Adriána Ondrušová
MKS Terchová, tel. č. 041/5695129, 0911 924 189, mks@terchova.sk
Obecný úrad Terchová, tel. č. 041/5695 138, fax. 5695 310
ISSN 1338 – 8827, evidenčné číslo: 3548/09
Vyšlo vo februári 2017.